

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Sílyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca
1 szám a. a könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyilttér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitor tér-
fogata . . . 12 fillér.
Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyilttér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A telefon.

Lapunk múlt számában megírtuk, hogy a kedvező alkalmat fel kellene használni s lépéseket tenni arra nézve, hogy vármegyénkben telefonhálózat létesíttessék.

A felvetett eszme érdeklődésre talált, s valóban nagy örömeinkre szolgálna, ha a vármegye vezérferfiái kezükbe vennék az ügyet, s a közérdek és a haladás iránt való lelkesedés szikrája lángra lobbanna.

Lapunk egyik barátja következőkben szól hozzá a felvetett eszméhez:

Azon kiszámíthatatlan előny, mit a távbeszélő berendezése és a vidéknek a központi összekapcsolása által a nagyközönség és közigazgatásnak nyújt, alig számbavehetővé teszi a reá fordítandó kiadást.

A hálózat felállításához szükséges fa-oszlopokért kilométerenként 20 frtot kell az államnak fizetni, ezen összegért kapják azután az előfizetők a belső berendezéseket is.

Ha tekintetbe vesszük, hogy majdnem az egész megye területén van a távbeszélő építéséhez alkalmas fenyő- esetleg főlgyfánk, az oszlop kérdése nagyon mellékessé válik, mert a fát tulajdonképpen a fuvar teszi drágává. Fuvart pedig adhat minden község annyit, a mennyi a területén átfutó vezeték oszlopainak befuvározására elegendő. Ezt végezhetik télen, a mikor más munka nincs.

A fentartási költség oly csekély, hogy az számba sem jöhet. A közigazgatásnak is nagy előnyt biztosít. Most egy ügy elintézéséhez 3—4 levélváltás kívánatik, hogy a teljes információ a referens ülnök előtt legyen. A hiányos betervezéseket 3—4-szer kell pótolgatni, hosszas rendeletekben kell a künnlevő közigazgatási közeg-

nek megmagyarázni, hogy jelentése mily alakban, mily értelemben teendő. A távbeszélővel ezt elvégezni 5 percz alatt, rögtön tisztába lehet hozni bármily kétes értelmű ügyet a közvetlenség által. Nagy előnyt biztosít a magánfeleknek is, p. o. az ügyvédek hosszas információkat irnak az őket más járásbíróknál helyettesítő kollégáknak. Nagyon szerencsések, ha levelük a felkért kartársat otthon találja és ez a megbízatást elvállalhatja.

Távbeszélővel pedig 5—10 percz alatt megtudja először azt, hogy a felkérni szándékolt kartárs otthon van-e? elfogadhatja-e a megbízást, végül megadhatja a kellő utbaigazítást.

Megbeesülhetetlen előnyt nyújt a közveszélyek, n. m. árvíz, tűz esetén. A mentés munkájához gyorsabban mehet a segély, ha hivatalos intézkedésre van szükség, azonnal szóval ki lehet adni a szükséges rendeleteket.

A nagy közönségnek alkalmat nyújt, hogy pár krajczár díjért azzal beszéljen a távolból kivel épen akar. Megkíméli sokszor az illetőt 20—30 kilométer hosszú és fáradságos uttól és sok-sok költségtől.

Nem hallgathatom el azon körülményt sem, midőn a távol vidéken fekvő beteg az orvos működését óhajta igénybe venni, a meghívásnál elmondja baját; az orvos, ha ki kell mennie, a legsürgősebb gyógyszert már magával is viheti, mi által időt nyer, igen sokszor életet ment.

A távbeszélő létesítése nálunk nehezségekbe nem ütköznék, mert ugyyszólván minden körjegyzőség székhelyén van egy-két olyan tehetsős földbirtokos, ki bizton az előfizetők sorába lépne, az biztosítaná annak a vonalnak kiépítését, mert arra, hogy egy községbe a hálózat bevezetessék, legalább két magán és egy kedvezményes előfizetőre van szükség. Ezen feltételnek, azt hiszem,

minden körjegyzői székhely könnyen meg fog felelhetni.

Nem állana semmi útjában tehát telefonhálózatunk kiépítésének, csak városaink és megyénk előjáróságai karolják fel az eszmét és egyesült erővel törekedjenek a haladás zászlaja alá csoportosulni.

Városi közgyűlés.

Rimaszombat város képviselőtestülete folyó hó 5-én közgyűlést tartott Szabó György polgármester elnöklete alatt. A kitűzött tárgyak között legfontosabb volt a város jövő évi költségelőirányzata, mely maga is megérdemelte volna, hogy a képviselőtestületi tagok nagyobb érdeklődést tanúsítsanak a közérdekű ügy tárgyalása iránt.

Az első tárgy volt a vármegyeház iránt a városnak a megyével kötött csereszerződése, mely felső helyen is jóváhagyást nyert. Ezután a róm. kath. plebanos fizetésének emelése tárgyában Dollák Rezső és Molnár Lajos által beadott kérvény foglalkoztatta a közgyűlést. A kérvényezők azt kívánják, hogy a róm. kath. plebanos fizetése a telekszám arányában, 2251 hívó után 1012 frt 95 kr., tehát 683 frt 25 krral és 88 méter fa-deputátummal emeltessek. Ez ügyet tárgyalta a városi tanács és a képviselőtestület több — minden felekezetet képviselő — tagjából összeállított vegyes bizottság, mely egyhangulag a kérelem megtagadását és a statusquo fentartását javasolta. Ugyancsak ezt ajánlja a közgyűlésnek, mely Molnár József, Abonyi Pál, Baksay István és Lukács Géza felszólalása után a javaslatához egyértelműleg hozzá is járult. A felszólalások során a tárgy elfogulatlanul és teljesen meggyőző argumentumokkal világítottat meg, s ismételtelen kifejezést nyert az a nyomatékos kijelentés, hogy az ügy ilyforma elintézése, — mely egy félszázadosnál is régebb s az usus által is szentesített intézkedés megerősítése — közmelegnyugvással fog találkozni.

A helybeli földmives iskolánál megüresedett városi alapítványi helyet Szepesti Jánossal töltötte be a közgyűlés, mely ezután elhatározta azt is, hogy a városi aljegyzői állásra kiírják a pályázatot, s elfogadta a Patay János városi pénztárnoknak a polgármester előtt szóbelileg bejelentett lemondását eddig viselt állásáról. — Az

teket! Felteszem, hogy Magdáról van szó, s hogy tanács kell?!

— Nincs különben! Nem tudok boldogulni!
— No nono! Talán még sincs ennyire a dolog!
— veté ellen Gida biztatón. — Mi történt? Lejött? Vagy mi? No beszélj!

— Hohó! — pattant fel Viktor. — Egy Brankó Viktort nem szoktak letujni! Ez nem! De . . . szinte restellem bevallani, hogy . . . egy lépést se mentem előre, azóta, hogy megismerkedtem s először beszéltem vele!

— Hogy értsem ezt?
— Oly hideg hozzám! S ez megfagyasztja ajkaimon a legedesebb, legforróbb szavakat! Köz-l vagyok már ahhoz, hogy nem tudok vele miről beszélni!
— Ellenszenveznék veled?

— Nem hiszem. Ezt kimutatná. És hidd el, ezt jobban is szeretném! Ez a bolond ketségeskedés tőrhetetlen.

— Dehogy is szeretnéd te azt jobban, édes fiacskám — szolt Balázs finoman mosolyogva — de hát most nem erről van szó. Szóval hideg hozzád, s te meg vagy győződve, hogy ez nem ellenszenv. Legteljebb közöny! És nem vagy képes felmelegíteni? Elkövéttél erre már mindent?

— Hogyne! Hiszen a boldogságom függ ettől! Kimutattam neki, oly nagyon, hogy mennyire szeretem, — mennyire csak az illem megengedi, de hiába!

— Ilyen esetben lehet az illem határát egy picikét át is lépni! — jegyzé meg Gida; de Viktor folytatta:

— Azok az apró figyelmességek, a szerelem szabadalmazott ostobaságai, — de melyek éppen ezért oly jól esnek — a legkisebb hatás nélkül maradtak.

— Érdekes esetekben dús praxisomban bizony nem találok erre, hasonló példát — mondá Gida elgondolkozva. — Ennek csak a te renoméd lehet az oka! Fél téled!

T Á R C Z A.**A krakéler.**

Irta: HARMATZY LORANT

(Folytatás.)

— Ha egyszer beszélni kezdesz, be nem áll a szád egy félóráig. Az előbb is alig tudtam már kívánni, hogy mit akarsz mondani. — A sokat beszélés természeti hiba, hogy ne mondjam, betegség. Folyton okosat beszélni úgy se lehet, ezért tehát a tafajta — különben okos — emberek aránylag több ostobaságot fecsegnek össze, mint az igazán ostobák, mert ezek érezve tudatlanságukat, gyakran hallgatnak. — Es ha mindennek daczára, te folyton helyes dolgokról is szólsz, vedd tekintetbe, hogy mai napság tudományjal, okossággal, már legfeljebb csak hivatali körökben tudsz imponálni és boldogulni, de hölgytársaságban semmiesetre. Itt a bőleségedet, még ha mind színarany volna is — henezegésnek veszik, a mi pedig visszataszító. Beszélj keveset, s ha szólsz, szólj szellemesen és röviden; ez az első és fő szabály. A második az, hogy sohase szidd a női divatot, a kocsikorszót, a lóversenyt, a bálakat s más efféle ostobaságokat, s ne beszélj lenézőleg a katonatiszterokról, főleg pedig ezeknek a fiataljáról.

Gida egészen belemelegedett, s hangja lassanként tanító, tudákos színt kezdett ölteni.

Viktor telkaczagott

— Ne prédikálj nekem, édes öregem! — mondá nevetve — járatos vagyok én a parquet-en eléggé!

— Jó jó! — veti ellen Gida fontoskodva, — azért nem kell kiesinyleni a jó tanácsokat!

— Dehogy kiesinylen! Sőt ellenkezőleg magam kérem, hogy tanácsolj de majd csak ha erre én kérlek fel. — Egyedül akarok küzdeni, s a míg csak ezt elkerülhetem, nem akarok osztozni a győzelmem fölött sem!

S bizony Gida lassanként rájött, hogy míg eddigi ismerősei, barátai egyre-másra zaklatták tanácsokért, addig Viktor csak nem akart ő rea szorulni. — Gida ismerte barátjának minden tulajdonságát, a jókat épp úgy, mint a rosszakat, de az, hogy Brankó a szerelemben meg tudjon élni nála nélkül, vagy hogy ehhez annyit értsen mint ő, Balázs Gida, . . . ez előtte megfoghatatlan, szinte hihetetlen volt.

El lehet hát képzelni boldogságát, midőn egy borus koratavaszi délután, Viktor kedvetlen arczal állított be hozzá.

— Szervusz! Nem zavarlak? — kérdé tétovázó, hűvös hangon.

— Szervusz! Nem zavarsz! — felelé Balázs, aztán magában ezt gondolta: — Ez az arcz . . .?! Ez a hang . . .?! — és megfigyelését ezzel a diadalmas feltevessel rekesztette be: — ennek tanács kell! Na, végre!

Leültek szembe egymással, s kényelmesen süppedve bele az óriási bőrtautenul ökébe, mélységes hallgatásba merültek.

— Ugy jövök hozzád — kezdé végre Viktor szinte akadozva — mint egy beteg az orvoshoz.

— Hagyjuk a frázisokat! — szolt közbe Gida — Halljuk, mi bajod? Mid faj? Persze a szíved! Hm! komoly betegség! Tudok esetet, mikor halálos kimennetű volt Te! Legjobb gyógyszer ez ellen, a hideg vízkúra! Nyujtsd ki csak a nyelvedet!

— Már megint bomlasz? — válaszolt Brankó kedvetlenül, szinte boszusan — nem lehet veled egy komoly szót se váltani. Pedig, azt hiszem, én megérdemleném téled, hogy ne tréfálj, mikor ilyen bolond helyzetben vagyok!

— Ne haragudjál no! — felelé Gida békítőleg — beszélj szépen!

— Hát . . . mint mondtam, ugy jövök hozzád, mint egy orvoshoz, tarts fölöttem konziliumot.

— Ezt már hallottam! Mondd el hát a körtü-

Legolcsóbb bevásárlási forrás órák és ékszerekben!

Tigerman Adolf és Tarsa érás és ékszerészek

Rimaszombat, Erzsébet-tér és Kossuth-utca sarok, a vármegyeház mellett.

6—6

Tulhalmozott nagy raktár folytán a **legolcsóbb árban** ajánljuk **arany** és **ékszer** árunkat, valódi svajeci **arany-** és **ezüst zsebórákat, fall-** és **inga-órákat**, valódi **ezüst evő-készleteket** stb. stb. Óra- és ékszerjavításokat **saját műhelyünkben jótállás mellett** készítünk. — Régi és törött aranyakat a legmagasabb árban veszünk. Nagy raktár china-ezüst arakban.

Kiváló tisztelettel

Tigerman A. és Tarsa órás és ékszerészek
és a m. kir. államvasutak pályaozás.

űresedésbe jött állások jövő év január 1-től kezdve lesznek betöltve.

Ezután következett a jövő évi városi költségvetés. Lapunk mult számában közöltük a részleteket s így most csak azt jelezzük, hogy az egyes tételeket gyorsan, lanyha érdeklődés mellett tárgyalták le. A VI. tételnél: községi épületek javítása és tűzkár-biztosítási díjainál (4980 korona) ifj. Sütő István szólalt fel s kérdést intézett az iránt, mint áll az épületek eladásának ügye, melyre nézve már régebben indítvány tétetett. Miután a javítások stb. tetemes összegbe kerülnek, s újból javasolja az épületek eladását. A polgármester a felszólalót megnyugtatta, hogy mihelyt kedvező vevő jelentkezik, előterjesztést fog tenni.

A VII. tételnél: Utcák, terek tisztítása, utak, hidak, kutak stb. karban tartása (2550 korona.) Itt az utcák tisztítása ügyében, — melynek költsége 1200 koronáról 1350 koronára emeltetett — Czinke István szólalt fel, s kérte, hogy a város egyik jelentékeny forgalmu utcáját — a Jánosi utcát — a gimnáziumi épülettől kezdve is tartsák tisztán. A főkapitány megnyugtató válasza után a hivatalos és rendőri kiadások tétele provokált élénk vitát (15158 korona 10 fillér), Lukács Géza sürgeti, hogy a rendőrkapitány mellé irnok alkalmaztassék. Nagy Ferenc főjegyző felvilágosítással szolgál, hogy egy ilyen állás már rendszeresített, de a kapitány nem reflektált rá. Badinyi rendőrkapitány megmagyarázta ennek okát, mire a polgármester bejelentette, hogy a főispántól e tárgyban megkeresés érkezett hozzá, s az állás rendszeresítve és betöltve lesz. Sütő István ifj. szólalt fel ezután s tekintettel arra, hogy az új bünvádi eljárás a rendőrségre újabb és jelentékeny terheket fog róni, a személyzet szaporítását feltétlenül szükségesnek tartja, s indítványozza, hogy a rendőrség újjászervezésére nézve tétessék intézkedés. Dr. Kármán Aladár is hozzájárul ehhez, mert kevésnek tartja a tíz rendőrt és azok csekély fizetését; s ezen a bajon az irnok alkalmazása nem segít, de kevesli a világitásra szánt 2200 koronát is, és annak felemelését is ajánlva, kéri, hogy a város hagyjon fel az eddigi methodussal: a naptár szerint való világitással, melynek az a következménye, hogy akárhányszor pokoli sötétség borul az utcákra. Ő is ajánlja a rendőrség intézményének újjászervezését és a világitás javítását. Lukács Géza nyomban felszólal s kérdést intéz, hogy áll a villanyvilágitás ügye, melyre nézve köztudomás szerint tervek nyújtattak be. Ohajtandónak tartja, hogy egyszer már behatóan foglalkozzék a város a mindnyájunkra nézve fontos kérdéssel, s miután a mérnök már megbízatást is kapott a tervezésre nézve, kéri: milyen stadiumban van az ügy. Badinyi kapitány rögtön szíjjal megnyugtatóval, hogy 21 év óta száz új lámpát állítottak fel, s azok száma most elegendő, jobb is, mint a gázvilágitás, melynek lángját nagyobb városokban éjjel után eloltják. — A villanyvilágitásra nézve Jaczkó városi mérnök, ki évek óta foglalkozik a tárggyal, felvilágosít, hogy neki nincs megbízatása, mire a közgyűlés formálisan megbizta a városi mérnököt, hogy lehetőleg mielőbb tervet nyújtson be.

Még az utcák burkolása tételénél szólalt fel Sütő István s kérte, hogy a Ferenczi-utca rozsz burkolatát javítsák. Miután azonban kimondatott, hogy míg a burkolattal nem bíró utcák nem lesznek rendben, addig a régiben nem javítják, ez nem volt kilátásba helyezhető. E tételnél Dr. Löcherer Tamás is felszólalt s kérte, hogy a Forgách-utcát a Kispást-térrel összekötő utca, mely a vasutól érkezőket a Kispást-tér felé haladó lakosoknak járt utja, de egyébként is forgalmi hely, mielőbb beburkolassék.

Ezután a költségvetés fedezeti része tárgyaltatott, mire az előirányzat 177313 korona 96 fillér szükséglettel és 155389 korona 23 fillér fedezettel s a fedezeti hiány elenyésztetése után 521 korona 54 fillér többlettel a maga egészében és tételeivel a felszólalások során tett

— Ugyan! hiszen oly szelid vagyok, — főleg hozzá, — mint egy házaspár az aranylakodalmuk napján!

— Itt barátom, csak egyet lehetne tenni! — mondá a képviselő határozottan, hosszas gondolkodás után felvetve fejét.

— Es az?

— Rukkolj ki! Válassz ki valami esinos formájú szerelmi vallomást és tálald fel neki!

— Mit érök ezzel? Azt, hogy ekkor igazán lefúj, elutasít!

— Azt nem fogja tenni! A nyakadba fog borulni!

— Hogyan? Miért?

— Feleded a renomédat! Ő majd nem mer teneked ellentmondani!

— Köszönöm Gida! — viszonzá Viktor komolyan, kissé gunyos színezettel. — Ilyen győzelem nem kell!

— Pedig rá fogsz jönni fiacskám, hogy ez a leg-helyesebb mód, ebben az esetben!

— Nem bánom! Nem kell!

— Jó! Ne beszéljünk hát róla! Gondolkozzunk valami más elfogadható módokról!

Szentjóbyné szalonjában együtt ült az egész társaság. Valami bágyadt unalom terjesztette szürke szárnyait, ólomsúlylyal nehezdedve mindenre és mindenkire. A zsúrok haldoklásának elmaradhatatlan és elvitáztatlan előjele ez!

Különös, de úgy van, ilyenkor oly nehéz felvillanyozni az embert. Úgy látszik, hogy a szenzációk inkább az őszi és téli hónapok alatt tűnnek fel.

Eppen erről a szenzáció hiányról folyt a beszélgetés, (jóllehet ez is csak igen lanyhán, inkább kötelességszerűen), midőn egyszerre izgatott suttogás töltötte be az egész szalont. — Egy fiatalember, a felindulástól kipirult arccal újságot valami — nyilván érdekesítő — hírt, mely aztán egy szempillantás alatt, az egész szalonban elterjedt.

— Az Istenért! — Lehetetlen! — Balázs és Branko? — Összevesztetek!

— A párbaj el nem maradhat! — A segédek még ma este fognak tanácskozni, s holnap meg lesz az egész. — Ha Taranov Iván közbe nem lép, egymásnak mentek volna — stb.

A hír tényleg igaz volt.

Balázs és Brankó, — az Isten tudja, hogy és miért, — összeszólalkoztak a dohányzóban. — Na! most már meg volt a szenzáció! (Vége következik.)

észrevételek és megjegyzések figyelembe vétele mellett elfogadtatott.

Végül Lovas István keresetképtelen volt lakatos és Hajdusik Mátyásné Lohoczky Eszternek a szegények intézetében való elhelyezéséhez járult hozzá a közgyűlés, mely ezzel véget is ért.

A lelenzügy.

A Fehér-Kereszt egylet mult heti választmányi ülésén, — melyen Bornemisza Lászlóné és Hámos László főispán elnökölték, — a tagok élénk érdeklődéssel foglalkoztak az elhagyatott s az egylet nemes szívü támogatását váró szegény gyermekek ügyével.

Ez ülésen terjesztette elő dr. Löcherer Tamás — a Fehér-Kereszt fiókintézetének lelkes igazgatója, — ki a humánus ügy érdekében pártatlan buzgalommal működik, következő jelentését, melyet a választmány egyértelmű helyesléssel vett tudomásul:

Mélyen tisztelt választmány!

Azon nemes emberbaráti eszme, melynek megvalósítására a „Fehér-Kereszt“ egyesület megalakításáról vállalkoztunk, meggyeszte társadalmi uton hatalmas támaszt és segitőt nyert az állammal akkor, a midőn a kormány a I. év május havában 50000 számú szabályrendeletével az elhagyatott hét éven alóli gyermekek gondozásának ügyét állami feladatnak mondotta ki, s első sorban a „Fehér-Kereszt“ egyesületet működését és segitségét kívánta igénybe venni.

Azon kis tér, a melyen tehát ez ideig szerény anyagi körülményeink között mozogni kénytelenek voltunk, egyszerre annyira kiszélesedett, hogy a nagy s nemes gondolat — az elhagyatottak segitsége ma ugyszólván minden tekintetben megvalósíthatóvá lett.

Eddig csak 7 gyermeket volt módunkban gondozni és csak egy éven át, s azután a szélrőzsa minden irányában elkellett bocsátanunk, — ezental az állami gondoskodás segélyével minden elhagyatottnak mondott gyermeknek adhatunk korlátlanul helyet — tekintet nélkül törvényes vagy törvénytelen voltára, vallására, nemzetiségére; mindegyiknek védői, segitői, ápolói, gondozói lehetünk hét éves koráig s később, bizonyára azután is, míg csak a maga kenyerét megkeresheti.

Ezen megélhetési módot az állam az emberbaráti intézményekkel, a társadalom jó érzésű tagjaival együtt óhajtja megvalósítani; mert egyrészlő a maga erejéből mindent nem tehet, másrészt a jótékony és nemes szívü emberek elől, a jótékonyág gyakorlásának útját elzárni nem akarja.

Az állam tehát azt mondja: Nekem az elhagyatott gyermekek megtartása kötelességem, nektek — jótékony embereknek jólelküesetek folytán — vágyatok, — vigyetek tehát ezen jó hazafias és nemes czélt ti, mert nekem az administrációja, a kezelése ezen emberbaráti ügynek igen sokba kerülne s felemésztene azt a költséget a mivel sok jót tehetek; én mint állam elvállalom a mérsékelt kiadásaitok nagyobb részbeni fedezését.

Ekként tisztelt választmány az lett a hivatásunk, hogy az elhagyatottak ügyének kezelését, a felügyeletet, a rendelkezést, a gondot mi visszük tovább — díjnélkül — ingyen.

Kis jövedelmünket, melylyel magunkat a jótékony-czél érdekében megadóztatjuk, odaadjuk évenként úgy mint eddig az elhagyatottaknak s a mi több kiadás lesz, a melyet már a mi szegénységünk nem gyöz, megfizetni fogja az állam a mi felszámításunk szerint.

Tehtünk tehát mindenkiel jót, a ki erre elhagyatóságánál fogva rászorulni kénytelen:

Gondoskodni fogunk a szopos gyermekről anyjával együtt, ha törvénytelen, ha törvényes. — gondoskodni fogunk az elhagyatott gyermekről, az árváról, az olyan gyermekről: a kinek szülei kórházban, tógságban létük miatt nem gondoskodhatnak, — gondoskodni fogunk az olyan gyermekről: a kit szülei megélhetésük veszélyeztetése nélkül el nem láthatnak Nagy teret engedett tehát jótékonyágunk gyakorlására az állam.

Arról kívánok most a mélyen tisztelt választmány-nak jelentést tenni, miképen fog ezen gondoskodás a gyakorlatban megtörténni.

Vármegyénk székhelyén lesz egy központi intézet. Itt minden elhagyatottnak állított gyermek bejelentetik. Az intézet a gyermek behozatala végett ingyen vasuti jegyre jogosító igazolványt küld ki a gyermek községébe és a gyermeket beszállíttatja ingyen. — A központi intézet minden községi és körorvost felszólít, hogy gyermeket vállaló családot keressen, a ki a gyermekeket koruk szerint 0—1 évig havi 7 frt, 1—3-ig havi 6, 3—7 éves korig havi 5 forintért tartásra elfogadja. Ezen családok bejelentetnek a központba s itt nyilván tartatnak. A mint az elhagyatott gyermek bejelentetik és beérkezik a központból, azonnal berendeltetik ingyen vasuti jegy kiküldésével a falusi vállalkozó családjára s a gyermek a szükséges ruházattal ellátván, kiküldetik. Itt a községi előjáróság a kiadásról értesítetik s értesítetik a községi és körorvos, kik közül mindkettő a erkölcsi tekintetből a lelkész is a felügyeletre felkéretik; — s azonkívül ellenőrzés végett a nagyobb gyermekelepeken a központból is kiutazik időnkint az intézet felügyelő bizottságának valamelyik tagja. Ha beteg a gyermek, kisebb baját a kör vagy községi orvos kezeli — nagyobb bajában beszállíttatik a kórházba, a hol az állam terhére ápolatik, láttatik el ingyen gyógyszerrel s orvosi kezeléssel. Ha rossz bánásmódban részesül a gyermek, ismét beszállíttatik s más vállaló családnál helyeztetik el. A gondos család az államtól jutalomban részesítetik, azonkívül, hogy minden hónap utolján postán pontosan megkapja az ápolásért járó havi díjat, ruhát vagy ruhapénzt.

A központi intézet tehát csak közvetítő hely lesz, s a fehér-kereszt egyesület, a jótékony nő-egyesületből alakult jelen választmány felügyelete — intézkedése — gondozása és hatalma alatt áll. Itt egyelőre husz ágy lesz, melyen az el nem helyezhető szopos gyermekek anyjokkal együtt addig maradnak, míg elhelyezhetők, vagy betegségük, gyöngeségük miatt ki nem adhatók.

Az országos fehér-kereszt és lelenzház egyesület

budapesti körpontjából nyert felhatalmazás folytán van szerencsém bejelenteni a mélyen tisztelt választmány-nak, miszerint: a mai napig a vidéki gyermek-telepek berendezésére vármegyénkben dr. Szabó Károly, dr. Kármán Aladár, dr. Bleyer Leó rimaszombati, dr. Borszéki Ármán feledi, dr. Molnár Ferenc rimaszécsi, dr. Goldblatt Géza tornallyai, dr. Tóthy János jolsvai, dr. Gescheit József pelsúezi, dr. Drachslér Adolf csetneki, dr. Ruber József rozsnyói, dr. Schwirian János dobsinai, dr. Pozevitz Albert nagyrőcei, Schwartz Ármán putnoki, dr. Schwartz Márk tiszolci, Sporny Mihály ajnáskői községi és körorvos urakat felszólítva valamennyien a leg-szivesebb készséggel vállalkoztak s már a mai napig kétszáz családot jelentettek be, a kik gyermekeket elvállalni bármikor készek.

Sőt még egy néhány család a gyermek örökbe-fogadására is vállalkozott.

Kedves kötelességem jelezni, miszerint Sewartz Ármán községi orvos Putnokon dr. Gescheit József úr körorvos ur Pelsűcz, dr. Goldblatt Géza körorvos ur Tornallya vidékén a gyermek-telepek berendezésénél kiváló elismerésünkre érdemes buzgósággal a legszebb eredménnyel foglalkoztak a családok megszerzésénél. Mi nem kis munka ott, a hol minden családot külön kell kapacitálni. Mert földünk népe mindentől idegenkedik a mi új s a mi bajjal jár, s a mit megérteni nem képes.

Felhívtam az említett városok, községek lelkészeit, hogy miután ezen emberbaráti intézmény, különösen a lelkiekkel foglalkozó tiszteendő atyak gondjait kell, hogy érdekeljék, — tekintettel arra is, miszerint ezen kérdés nemzetgazdaságilag is nyújt megélhetési módot községeink lakosainak az anyagiakban is némi segitséget, propagálják ezen eszmét hiveik között s támogassák az ezen irányban működő községi orvost.

Felhívtam ezenkívül minden orvost, lelkészt és körjegyzőt, mint a néppel belsőbben érintkezőket, miszerint ha elhagyatott gyermekkel találkozunk, működésük terén azokat gondozás és elhelyezés végett a központba jelentsek be nekem.

Szóval, mint méltóztatnak látni, a nagy czél elérése és megvalósításához képest széles intézkedések tétettek meg minden irányban.

Hátra van még arról jelentésemet megtenni, miszerint a budapesti központnak igazgatóságával állandó összeköttetést óhajtva létrehozni, a mult szeptember havában a lelenzház kezelését és eljárását tanulmányoztam, s a gőmörvámgyeji fiókegyesület rimaszombati gőcpontjának berendezésére a már elmondott gyermek-telepek létesítésére vállalkoztam és erre ígéretet tettem.

Szerencsés voltam kinyerni a központi igazgatóság ígéretét és beleegyezését, hogy a fentebb elmondott módon rendezendő gyermekelepek rendszerhez évenként néhány száz forinttal hozzá fognak járulni a központ részéről. Megígérték, hogy a szükséges új berendezésekre a költségeket fedezendik s a kezelési költségeket kivéve, a gyermekek ellátási és tartási díjait, ruházati költségeit, a melyek meg nem térülnek, fizetni fogják, akként, hogy a szükséges pénzt valamelyik helybeli pénztintézetnél deponálják s felhatalmazást adnak arra, hogy az elnök és igazgató által aláírott nyugtára a pénztintézet a szükséges pénzösszeget fizesse ki.

A leszámolást negyedévenként a központtal eszközöljük: — felhatalmaztattam, hogy az írásbeli teendők teljesítésére egyelőre szerény javadalmazással egy felvételi tisztviselőt bízzak meg, mely javadalmazást a központ fogja viselni. Ugyancsak meg lettem bízva, hogy a jövő 1900-ik évre költségelőirányzatot állítsak össze s azt a mélyen tisztelt választmány-nal való tárgyalás után a központba terjeszsem föl. Utasítva lettem, miszerint a jelenleg szüknek bizonyult gyermekmenedékház helyett a kir. járásbíróság volt helyiségének bérösszegét vegyem fel a költségelőirányzat szükségletébe. Megígértetett, hogy az összes szükseglendő nyomtatványok, könyvek; valamint a gyermekeket be- és kiszállítóknak ingyen vasuti jegyre szóló igazolványokat a központ a jövő évtől kezdve küldeni fogja. Ezen eredmények folytán volt szerencsém kérni elnökségünket, hogy a mai napon tárgyalandó, az 1900-ik évre szóló költségelőirányzat megszerkesztése végett a mélyen tisztelt választmányt összehívni méltóztassék.

Midőn végül tisztelettel jelentem, miszerint a felüldézt 50000 számú belügyminiszteri szabályrendelet értelmében a június havától ápolat elhagyatott gyermekeinkre kiadott ápolási díjaink az országos gyógyalaphól leendő megtérítéséért már minden szükséges lépést megtettem, s így biztos, hogy a felév alatt kiadott havi ápolási díjaink már visszaérülnek, csak azt kívánom még megjegyezni, miszerint éppen ezen utóbbi kedvező körülménynek ismeretéből nem tartottam szükségesnek, hogy csak hét gyermeket vegyek fel anyjával együtt, mint a hogy elhatároztattam, hanem mindazokat már is felvettem, a kiknek helyet adhattam, mert a kiadott ápolási díjak az országos gyógyalaphól meg fognak térítettni.

Hirek és vegyesek.

Kérelem és meghívás. Rimaszombat és vidéke jótékony nőegylete folyó december hó 29-en délután 5 órakor az ovoda tantermében árvái és pártfogoltjai részére karácsonyra ünnepélyt rendez. — Azon tiszteletteljes kérelemmel fordulunk a mélyen tisztelt közönség ismert nagylelkűségéhez, hogy ezen alkalomra kegyesen adakozni, s a karácsonyest ünnepélyességét megjelenésükkel emelni sziveskedjenek. — Az adományokat, melyek nem csak pénzbeliek lehetnek, de viselt ruhaneműek és élelmiezzek is, Marikovszky Istvánné igazgatónőhöz kérjük küldeni, folyó hó 18-áig. *Az elnökség.*

Rozsnyó diszpolgára. Mint értesülünk, Rozsnyó város képviselőtestülete legutóbb tartott közgyűlésén Kubinyi Géza orsz. képviselőt a város érdekében kifejtett működése elismerésül egyhangulag a város diszpolgárává választotta.

Kinevezés. A király Kálniczky Géza tornallyai kir. aljárásbíró a helybeli kir. törvéyszékhez bíróvá nevezte ki. — A bírói kor ekkép teljes száma s a Tomcsányi táblai bíróvá kinevezése folytán megüresedett helybe van töltve. — Az előléptetett s ide kinevezett új bíróban a testület egy szorgalmas és szép jogi képzettséggel bíró erőt nyert.

Fejedelmi vendégek vadászata. Koburg Fülöp kir. herceg f. hó 2-án este, a 9 órakor ide érkező személyvonathoz csatolt szalonkocsiban vendégeivel együtt városunkba érkezett. Vele jött *Alfréd herceg*, a Szász Koburg német fejedelemség uralkodója, Viktória angol királynő másodikzüllött fia is, — továbbá Lipót herceg, a Fülöp királyi herceg fia és gróf *Wurmbrand* Hugó tábornagy s nagyszámu személyzet. A magas vendégeket *Marikowsky* Géza uradalmi tisztartó, *Császókóczy* Károly urad. főerdész és *Schulhof* Pál állományfőnök fogadták a pátyadvaron, kikkel a vendégek szívesen kezet szorítottak, s azután elhelyezkedtek a pompás négyes fogatokon, melyeken acetylen lámpa vetette előre gyönyörű fényét a koromsötét éjszakában. Fülöp herceg maga intézkedett tiszta magyar nyelven tisztartója útján a személyzet elhelyezésére nézve. Ezek az előállott négy uradalmi fogaton foglaltak helyet, s a nagyszámu podgyaszt és két remek vadászkutyát vive magukkal, utnak indultak Balog felé. Éjjel 1/2, 11 óra tájban megérkeztek a vendégek a balogi uradalmi kastélyba, melyben egyszerre megelevenedett az élet. Másnap kezdetét vette s két napon át kedvező eredménnyel folyt a vadászat vaddisznókra és szarvasokra. *Wurmbrand* Hugó gróf a szerda reggeli vonattal városunkból utazott el Pozsonyba, Alfréd uralkodó herceg és Fülöp kir. herceg s ennek fia Lipót herceg az eddigi terv szerint, ma — 6-án — délután utazik el a feledi vasuti állomásra.

Vármegyei téli közgyűlés. Megyénk törvényhatósága téli közgyűlését *december hó 15-én* d. e. 9 órakor tartja. A köztanácskozás fontosabb tárgyai lesznek: A megyei közigazg. bizottságból kilépő tagok helyeinek betöltése, a jövő évi bizottságok megalakítása, a megyebizottsági tagok jövő évi jegyzékének bemutatása s több kiváló fontosságú miniszteri rendelet.

Eljegyzés. *Papp* László m. kir. pénzügyigazgató helyettes bájos és szeretetreméltó leányát *Papp* Vilma t. e. hó 4-én eljegyezte *Urdea* György törösvári (Fogaras m.) löszoligabíró, tart. vadászhadnagy. Állandó boldogság kísérje frigyüket!

A közoktatási miniszter Tornán. *Wlaszics* Gyula vallás- és közoktatási miniszter e napokban fiával együtt Tornára érkezett, s ott *Ivánkócs* János rozsnyói püspök fogadta. A miniszter két napig tartó vadászatot vett részt.

Uj tót tolmács. Balogh Endre lemondása folytán megüresedett állásra az igazságügyminiszter *Hüössy* Lajos pokoragyi ág. ev. lelkész nevezte ki, sőt a helybeli kir. törvényszék területére a tót tolmács teendőinek ellátásával megbízta.

Athelyezés. *Szabó* László nagyrőcei kir. járásbírósi segédtelevkönyvezető ugyanily minőségben a kézsmárki kir. járásbíróshoz helyeztetett át.

Esküdtörzsek. Az esküdtörzsek tagjait 1900-ra — mint már megírtuk — összeállította az e czérra alakult bizottság. A lajstrom szerint a 180 esküdtörzsi rendes és 60 helyettes tag közül városunkbeliek ezek: *Baksay* Dezső, *Baksay* István, *Baksay* József, *Bodon* József, *Bodor* István, *Böhm* János, *Csapó* János ifj., *Cseh* István, *Cziner* Miksa dr., *Czinke* István, *Dapsy* József, *Engel* Adolf, *Eperjessy* József, *Farkas* Zoltán, *Fábr* János, *Fráter* Sámuel dr., *Fülöp* Benjámín, *Gasko* János id., *Geduly* Géza, *Glau* Pál, *Holländer* Lajos, *Hollósy* József, *Horváth* János, *Horváth* Zoltán, *Institoris* Endre, *Kerekes* Dezső, *Kern* Adolf, *Kishonty* Gyula, *Kishonthy* József, *Krausz* Gyula dr., *Lengyel* Pál id., *Lengyel* Sámuel, *Lengyel* Gyula, *Lichstein* Adolf dr., *Marton* János, *Molnár* József, *Náray* J. Albert, *Perez* Sámuel, *Rábely* Miklós, *Ráróssy* Gyula dr., *Rónay* Gyula, *Samarjay* János, *Singer* S. Leo, *Soós* Ferencz és. *Soós* Ferencz földbírtokos, *Soós* Gyula, *Stech* Kálmán, *Stolec* Márton, *Süte* István ifj., *Szabó* János, *Szabó* József mézáros, *Szabó* József pénztárnok, *Szabó* Károly földbírtokos, *Szabó* Károly dr., *Szeless* Ödön dr., *Szémann* Endre, *Széplaky* Lajos, *Szomolnok* Antal, *Tibély* Zsigmond, *Timkó* Mihály, *Törkölly* József, *Uthy* Antal, *Varga* Lajos, *Váry* János, *Veres* Sámuel dr., *Zachar* Gusztáv. Helyettesek: *Adám* Márk, *Barányi* Gusztáv, *Benyo* Béla, *Bodor* László, *Braun* Zsigmond, *Burszky* Sámuel, *Csapó* János, *Csapó* József, *Czikora* István, *Eszényi* Gyula, *Grosinger* Miksa, *Haas* Salamon, *Horváth* György, *Iványik* György, *Kathona* Géza, *Kálmán* János, *Káposztás* József id., *Kármán* E. Aladar dr., *Koreny* Pál, *Králik* Béla, *Králik* József, *László* János ifj., *Lévay* István czipész, *Lévay* István hentes, *Lévai* Izsó, *Lovas* Aladar, *Lovas* Lajos, *Matolesy* Pál, *Molnár* Ferencz, *Müller* Vilmos, *Nagy* Zoltán, *Németh* János, *Okolicsányi* Péter, *Paál* Gyula, *Róth* Lajos id., *Runyay* József, *Sarinay* Ignác, *Schweitzer* Rudolf, *Simon* Antal, *Simon* János ifj., *Schmeger* Károly, *Szabó* István, *Szabó* József, *Szentmártony* Dániel, *Szügyi* Zsigmond, *Tomay* Alajos, *Tóth* Péter, *Vályi* Ferencz, *Vozary* Sámuel, *Zsuffa* Kálmán.

Műkedvelői előadás. A nagyrőcei műkedvelő társulat minden ízében sikerült táncmulatságot tartott f. hó 2-án. — Már a meghívó öletes kiállítás sejtette, hogy nem mindennapi multság van készülöben. — Az estély *Ferdinándy* Jenőnek „*Férfiakról a nőknek, nőkről a férfiakról*” című humoros felolvasásával vette kezdetét; ezt követé ifj. *Mihalik* Dezsőnek kuplé versenyé, melyet *Pokoly* István adott elő, — szerző által zongorán kísérve, — az elfolyt év nevezetesebb mozzanatairól. — Taps jutalmazá úgy az előadót, mint a szerzőt, ki egyuttal zongorán kíséré a szóló dalokat. — „*Nem vagyok féltékeny*” című monológot adta elő kedves, bájos routinnal *Hegedüs* Aranka kisasszony. Megérdemelt, lelkesült elismerést aratott. Majd *Bogár* Aranka k. a. dalai ragadták lelkesedésre a közönséget, ki bámulatos merész, de könnyed trillával igazi művésznőnek bizonyult és tette feledhetlenné a sikerült előadást. — Rövid szünet után következett „*Két nő egy férfi ellen*” című vígjáték *Szereplők*: *Ginovszky* Ilonka, *Csizy* Kató kisasszonyok és *Makkfalvy* Ferencz voltak. Összhangzó otthonos játékokkal valóban művészi előadást mutattak be a közönségnek, s úgy látszik, hogy a már gyérülni kezdő műkedvelő társaság új tagjai ismét a régi művészi színvonalra fogják emelni az előadásokat. A közönség nem fukarkodott tapsaival jutalmazni az előadókat. — Végül *Dessewfy* Árpád tilinkó művészetével ragadta el a halás közönséget. Bús magyar dalait újra, meg újra

meg kellett ismételnie. Ezzel az előadás befejeztetett. — Következett a tánc, mely kiválóan kivirradtig tartott feszelen jó kedvvel. — Felülfizettek: *Borbély* László 5 frt, *Déri* Ede 1 frt, dr. *Bleier* Leó 1 frt, *Eperjessy* József 1 frt, *Prekopa* Károly 1 frt, *Bencsik* E. 1 frt, *Vieszt* Károlyné 1 frt, *Jurin* Samu 1 frt, *Kubinyi* Pál 1 frt, *Pikler* K. 2 frt, *Szabó* J. 1 frt, *Ujházy* László 1 frt és *Wirker* István 1 frt. Fogadják a rendezőség halás köszönetét.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: *Kiscsoltói* Ragályi Ferencz né szül. balassagyarmathi és kékkői báró *Balassa* Emma egy saját, mint írje Ragályi Ferencz és leányuk *Mariette* nevében is fájdalmas szívvel jelenti, hogy szeretett nagybátyja balassagyarmathi és kékkői báró *Balassa* Sándor folyó hó 2-án, élete 50-ik évében rövid szenvedés és a halotti szentségek ajtatos fölvrétele után jobblétre szenderült. A megboldogult hült tetemei folyó hó 2-án fognak a gyászházban (*Villa* Ragályi) a rom. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni és Alsó-Hrabócra szállítatván, folyó hó 6-án délután 2 órakor az ottani családi sírboltban örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmiseáldozatok folyó hó 7-én délelőtt 10 órakor fognak Abbaziában, Alsó-Hrabócra, Ragályon, Butkán és Leszkócon az ezek Urának bemutatni. — Abbazia, 1899. decz. 2 Béke és áldás lengjen porai fölött!

Figyelmeztetés a postára adandó küldemények címének és tartalmának tüzetes megjelölésére. A posta csomagok nagyobb városokban házhoz kézbesíttetnek, ha tartalmuk nincs tüzetesen és részletesen megjelölve (p. o. 2 liter bor, 1 kilg. kolbász, 2 kilg. sejtés hus), úgy a pénzügyi közegek a címzettet a hivatalba idézik és a kivetendő fogyasztási adó tisztereségig terjedhető bírsággal büntetik. Ezért ajánlatos kivált a fogyasztási adó vonallal kerített városokba (*Budapest*, *Arad*, *Kolozsvár*, *Nagyszében*, *Pozsony*, *Szeged*, *Ujvidék*, *Varasd*, *Zágráb*, *Zimony* és *Fiume*), címzett csomagok tartalmát részletesen kiírni, mert így első sorban a kézbesítés sokkal gyorsabban történik, másodsor a címzett minden kellemetlenségtől meg van óva. A címet pedig tanácsos magára a göngyöletre írni, hol ez nem vehető ki, ott fa táblácskát vagy vastag papír táblácskát kell vastag zsineggel a burkolathoz kötni. Tanácsos még egy darab papírra a címet külön felírni és azt a csomagba elhelyezni.

Anyakönyvi kimutatás. A rimaszombati anyakönyvi hivatalnál f. évi november havában következő születések, házasságok és halálozások jelentettek be: *Született*: összesen 12 gyermek. Ebből fiu 7, leány 5; törvénytelen 3. — *Házasságot kötött*: *Maryák* Mihály és *Darnyi* Julianna vegyes vallásuk. — *Elhaltak*: *Ferdinandi* Márton, **Porteleki* András, *Seres* Sámuel, **Sevesik* Mária 57 éves, **özv.* *Együd* Varga Józsefné 36 éves, *özv.* *Koós* Istvánné 60 éves, *Dicházy* Istvánné 58 éves, **Dianiska* János 50 éves, *özv.* *Czene* Jánosné 87 éves, *Kamugya* Hermin 15 éves, *Lipták* Dániel 34 éves, **Virág* István 67 éves, **Galo* Pál 18 éves, *Danko* József 60 éves, **Ökrös* István 2 hónapos, **Csizarovics* Ferencz 28 éves, **Rózsa* Pál 63 éves, **Bodon* József 27 éves, **Drégely* Julianna 38 éves, **Csincsik* István 39 éves, *Runyay* Gizella 1 éves. — A *gal jelöltek a gömörmegeyi közkórházban haltak el.

A gróf Andrássy-féle vasművek eladása. Mult hó végén egyezség jött létre *Andrássy* Géza gróf és a „*Rima-murány-salgóterjáni* vasmű-részvénytársaság” között, a mely most már kétségtelemné teszi azt, hogy *Andrássy* Géza grófnak itt a Sajó-völgyön levő vágatjai, gombaszögi, betleri, alsó-sajói és oláhpatoki — számszerint hét — vasolvasztója s az ahhoz tartozó kimeríthetlen vasércbányák, valamint a gróf által birlalt „*Union*” vasfinomító gyárai az említett társaság tulajdonába mennek át.

A gömöri faipar-részvénytársaság mult vasárnap délután tartotta meg Pelsüczön közgyűlését: *Szentiványi* Árpád elnöklele alatt. A közgyűlés — a melyen az igazgatóságba *Ilamos* László főispánt egyhangulag bevalasztották — határozatba hozta, hogy a tűzvész által nem rég elpusztult telepét újra építi.

Egészségügyi kimutatás. A vármegyei tisztifőorvosának november hónapról szóló jelentése szerint, nov. hó 15-től, nov. hó 30-ig terjedő időszakban előfordult fertőző megbetegedés: *vörheny*: *Rimaszombat* 2, *Ispánmező* 3, (meghalt 1), *Murány* 3, *Pelsücz* 1; *kanyaró*: *Jolsva* 8, (meghalt 1), *M.-Hosszúrét* 22, *Szirk* 12, (meghalt 1), *Telgárt* 20, *Vereskő* 24, *Betler* 11, *N.-Veszverés* 3, (meghalt 1), *Királyi* 3, *Tornallya* 1, *Kelemér* 1; *hökhurut*: *Rimaszombat* 1, *Ajnácskő* 11, *Egyházasbást* 1; *roncsoló toroklob*: *Dobsina* 1, (meghalt 1), *Jolsva* 1, (meghalt 1), *M.-Hosszúrét* 1, *Péterfalva* 1, (meghalt 1), *Tornallya* 1; *hasi* *hagymáz*: *Rozsnyó* 1, *Kövi* 2, *Migléc* 1, *Nándorvölgy* 1, *Turcsok* 6, (meghalt 1), *Vizesrét* 1, (meghalt 2), *Lucska* 1, *Málé* 2, *Derek* 1, *Hosszúszó* 1; *hólyagos himlő*: *Ujantál-völgy* 1, (meghalt 1); *bárány-himlő*: *Hanva* 29.

A szerkesztésért ideiglenesen felelős: *RÁBELY MIKLÓS*. A lapot közleményekkel ellátja: A SZERKESZTŐ-BIZOTTSÁG.

Nyiltér*).

Itélethirdetési jegyzőkönyv Szántó Sándornak Kovács János elleni becsületsértési ügyében.

V é g z é s.

Az 50 frt pénzbüntetés a pénzbüntetési naplóba bevezetendő s befizetése 15 napig nyilvántartandó. Egyben a B 3374 számú ítélet, — a vádlott költségén a „*Gömör-Kishont*” című helyi lapban leendő közöltetés végett a magánvádló *Szántó* Sándornak hiteles másolatban kiadatik.

Kir. járásbírósg Rimaszombat, 1899. december hó 1-én. *Szankmáry*, kir. aljbíró.

Ő Felsége a király nevében!

1898. B 3374. — A rimaszombati kir. járásbírósg mint büntető bíróság becsületsértés vétségével vádolt *Kovács* János elleni büntényben a mai napon megtartott tárgyalás alapján a következőleg

I t é l t:

Kovács János 48 éves ág. ev. vallásu, lukovistyei születésű, meglehgyei lakos, nős, családos, földbírtokos, vagyonos, büntetlen előéletű vádlottat a *Szántó* Sándor lukovistyei körjegyző sérelmére elkövetett és a btkv. 261 §-ába ütköző becsületsértés vétsége miatt monlja ki bűnösnek; s ezért a hivatkozott § alapján az 1892. évi XXVII. törvényzikk 3-ik §-ában körülírt cselekedetekre fordítandó, 15 nap alatt, s végrehajtás terhe mellett fizetendő, s behajthatlanság esetén 5 napi fogházzal he-

* E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk

lyettesítendő 50 (ötven) frt pénzbüntetésre ítélt; ugyanőt kötelezi, hogy *Szántó* Sándor magánvádlónak fuvar s napidíj özmén 7 frt, *Lukács* György s *Lyago* György tanuknak egyenkint 2-2 frt tanudíjat 15 nap, különbeni végrehajtás terhe mellett megfizessen, nemkülömben az esetleg felmerülő s az 1890. évi XLVI t. czikk 9-ik §-a értelmében behajtandó rabtartási költségeket a kir. kinestárnak megtérítse.

Ezen ítélet jogerőre emelkedése után indokaival együtt a „*Gömör-Kishont*” helyi lapba a vádlott költségén közretenni rendeli.

I n d o k o k:

Szántó Sándor lukovistyei körjegyző azon följelentést tette *Kovács* János meglehgyei földbírtokos ellen, hogy utóbbi 1898. évi február hó 11-én a jegyzői irodájában a jegyzői díjtartifát szabályozó községi szabályrendelet felmutatását kérte tőle; panaszos *Szántó* Sándor azonban az idő előrehaladottságára s a posta indításig még elintézendő sürgős teendőire hivatkozva kijelentette, hogy azt most mindjárt rá nem ér előadni, majd délután megmutatja, mire *Kovács* János kijelentette, hogy azt most mindjárt akarja látni, mert az mar délutánig meg is lehet hamisítva.

Kovács János vádolta a tárgyalás során tagadta, hogy a magánvádló által panaszolt azon sértő nyilatkozatot tette volna: „hogy a községi szabályrendelet délutánig már meg is lehet hamisítva”, s csupán annyit ismer be, hogy midőn magánvádló munkajára hivatkozva a kérdéses rendelet előmutatását megtagadta, vádoltat azon kijelentést tette: ha nem mutatja, úgy az bizonyára nincs is meg.

Vádlott ezen védekezésével szemben, *Lukács* György akkori volt községi bíró s *Lyago* György törvénybíró kifogástalan tanuk esküvel és megerősített vallomásokkal igazolják, hogy midőn vádlott a jegyzői díj-tarifát megállapító községi szabályrendelet felmutatását kívánta s magánvádló sürgős, s időhöz kötött teendőire hivatkozva, azt csupán délután volt hajlandó vádoltatnak megmutatni; utóbbi azon kijelentéssel élt: „hogy azt mindjárt akarja látni, mely délutánig az már meg is lehet hamisítva.”

Mint hogy a vádlott ezen gyanúsító kijelentése sértő és meggyalázó tartalmával és vonatkozásánál fogva a btkv. 261. §-ába ütköző becsület sértésének tényálladékat megállapítja, vádoltat abban bűnösnek kimondani, — s enyhítőül figyelembe véve büntetlen előéletét, súlyosbításul ellenben, — hogy a kijelentést közhivatalnokokkal szemben, ennek hivatalos helyiségében, a hivatali állás és tekintély rovására, s oly tanuk jelenlétében tette, kikkel magánvádló hivatalos eljárásában legtöbbet érintkezik — őt az ítélet rendelkezése értelmében megfenyíteni, s elítéltetésének jogszerű folyamánként az okozott költségek viselésére kötelezni kellett.

Az ítélet közzétételére vonatkozó rendelkezés az 1878. évi V. törvényzikk 277-ik §-án alapul.

Kir. járásbírósg Rimaszombat, 1899. május 9-én.

(P. H.)

Szankmáry, kir. aljbíró.

Nyilatkozat.

En alulírott, *Náray* J. A., a „*Gömöri-Hirlap*” felelős szerkesztője kijelentem, hogy lapom f. évi február 12-én megjelent 7-ik számában közölt *Glücksthal* Mór helybeli kereskedő pénzügyi zavarait tárgyzó közleményt, valamint tréfás verseteket nem én írtam s az tudtom nélkül került lapomba.

En *Glücksthal* Mór kijelentem, hogy a „*Gömöri-Hirlap*” közleményén felindulva tettem közzé *Náray* J. A. lapszerkesztő ur ellen a „*Gömör-Kishont*” f. évi február 9-én megjelent 7-ik számában a „nyiltér” rovatban sértő nyilatkozatomat, melyért — a fenti nyilatkozat alapján *Náray* urtól ezennel becsánatot kérek.

En *Náray* J. A. *Glücksthal* Mór ur kijelentését tudomásul veszem és az ellene indított sajtóperet beszüntetem, — s ez ügyből kifolyólag *Glücksthal* Mór urra származott netaláni kellemetlenségek felett sajnálatomat nyilvántom.

Kelt Rimaszombatban, 1899. november 24.

Glücksthal Mór s. k.
Náray J. A. s. k.

Magán-hirdetések.

Eladó iskola-épület.

A rimaszombati egyesült protestáns főgimnázium épülete, mely Rimaszombat legélénkebb forgalmu utczáján, a két piac között fekszik, és a mely üzleti és gyári helyiségeknek olcsó szerrel berendezhető. — eladó. Ajánlatokat elfogad 1900. február 1-ig.

Rimaszombatban, 1899. november 25.

Az igazgatóság.

2-3

Hirdetmény.

A Gömörmegeyi Nép- és Iparbank a 4862, 4081, 4781, 4046, 3076, 4697, 4378, 4730, 5871, 5830, 6157, 5558, 5955, 5916, 6030, 5603, 6143, 6013, 6185, 6026, 6066, 6067, 6139, 6121, 6216 és 6130. számok alatt elzálogosított és nem rendezett kézi zálogtárgyakat, u. m. arany, ezüst pénzeket, ékszereket, ezüst evő- és diszeszközöket, különféle értékpapirokat és betétes könyveket **1899. december hó 16-án** d. u. 2 (kettő) óráján saját helyiségében elárverozeti.

Rimaszombat, 1899. november 30.

2-2

Az igazgatóság.

Minek Bécsebe?

SCHWARTZ J.

(ezelőtt **HERTSKO BERTALAN**)
Rimaszombat, Erzsébet-tér.

Mint hogy a legversenyképesebb **arany-, ezüst-, ékszer- és drágayárosokkal** közvetlen összeköttetésbe léptem, azon kellemes helyzetben vagyok, hogy e czikkeken úgy művészi kivitel, mint jutányos ár tekintetében a n. é közönség legkényesebb igényeit is kielégíthetem, a miről bárki is személyes meggyőződést szerezhet. Vidéki megrendeléseket pontosan eszközölök és kívánatra készséggel küldök választékokat. Mindennemű **óra- és ékszer-javítások** saját műhelyemben készülnek. Tisztelettel

SCHWARCZ J.
Órás és ékszerész.

1-*

Minek Budapestre?

